

GEWOON DOEN

VERKIEZINGSPROGRAMMA 2010

SP BREDA

SP.

Inleiding

Voor u ligt het verkiezingsprogramma van de SP voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2010. Ons programma heet kort maar krachtig 'Gewoon Doen'. Dat geeft heel treffend aan waar de SP voor gaat in de komende periode.

Eenzijds, met de klemtoon op 'gewoon', staat het voor "doe maar gewoon, dan doe je al gek genoeg". De economische crisis gaat niet aan Breda voorbij en ook het gemeentebestuur moet keuzes maken. De principiële keuze die de SP maakt, is een keuze voor een veilige, leefbare, schone, en betaalbare buurt. Dat betekent anderzijds pas op de plaats maken en versoberen van grote infrastructurele projecten zoals de ontwikkeling van het stationsgebied: Breda is een gezellige, bourgondische provinciestad, en moet dat ook vooral blijven en niet pretenderen een wereldstad te zijn of te willen worden. Ook betekent dat een lastenverschuiving, zodat mensen met een stevig inkomen wat meer gaan betalen en mensen met een smallere beurs worden ontzien. Door deze keuzes kunnen we geld investeren daar waar het momenteel écht nodig is, namelijk om de veiligheid, de leefbaarheid, en het beheer van de buurten aan te pakken.

Anderzijds, als we de klemtoon op 'doen' leggen, staat ons programma voor "steek nou eindelijk de handen eens uit de mouwen". Al sinds jaar en dag wordt de ene nota na de andere rapportage over volkshuisvesting geproduceerd, maar er komen geen of nauwelijks goedkope woningen bij in Breda. Toch is dat gewoon een kwestie van keuzes maken: als het in andere gemeenten mogelijk is om prima eensgezinswoningen te bouwen van één tot anderhalve ton, inclusief grondprijs, dan kan het in Breda óók. Al sinds jaar en dag klagen Bredanaars over onkruid, zwerfvuil, slecht onderhouden wegen, onveiligheid, overlast en dergelijke in hun buurt. Wat de SP betreft gaan we hier vanaf 2010 écht wat aan doen. Als sinds jaar en dag klagen wijkorganisaties, buurtbewoners en ondernemers over slechte communicatie, niet nagekomen afspraken, en van het kastje naar de muur gestuurd worden. Vanaf 2010 steken we de handen uit de mouwen, komen we afspraken na, en zorgen we voor meer transparantie en helderheid richting de burger. Als het aan de SP ligt tenminste.

In dit programma vindt u een overzicht van onze standpunten en voornemens voor de komende periode. De SP beseft dat er, om een meerderheid te vormen, compromissen moeten worden gesloten en concessies moeten worden gedaan aan andere partijen. Er moet water bij de wijn gedaan worden, maar er moet wél klare wijn geschonken worden: de SP wil graag bestuursverantwoordelijkheid dragen, maar alleen als in het collegeprogramma de invloed van de SP duidelijk zichtbaar is. Daar mag u ons op aanspreken. Ook zal de SP, binnen of buiten het college, door blijven gaan met buurtonderzoek doen ('buurten in de buurt'), de signalen van buiten vertalen naar agendapunten voor de raad, mensen ondersteunen die door de bomen het bos niet meer zien, en actie blijven voeren voor een andere maatschappij, een maatschappij van en voor mensen, waar gelijkwaardigheid, menselijke waardigheid en solidariteit voorop staan.

Heeft u vragen of opmerkingen naar aanleiding van dit programma, laat het ons dan vooral weten! U kunt ons bereiken via telefoon 076-5294332, email breda@sp.nl of via onze website www.breda.sp.nl

Met vriendelijke groet,
Johan Kwisthout
Voorzitter SP afdeling Breda

Inhoud

Democratie in Breda	Pagina 7
Veiligheid in Breda	Pagina 10
Werken in Breda	Pagina 13
Zorg en Welzijn in Breda	Pagina 17
Vervoer in Breda	Pagina 20
Cultuur in Breda	Pagina 23
Onderwijs in Breda	Pagina 25
Sporten en recreëren in Breda	Pagina 27
Integreren in Breda	Pagina 30
Natuur en milieu in Breda	Pagina 32
Wonen in Breda	Pagina 35
Economie en geld in Breda	Pagina 37

Democratie in Breda

Stop de uitholling van de democratie

Door privatisering en verzelfstandiging zijn veel belangrijke zaken, die vroeger door de overheid werden verzorgd, aan de markt overgelaten. Met alle ellende van dien. In de huidige collegeperiode is de voorziening van een van de meest belangrijke basisbehoeften, namelijk energie, aan de markt overgelaten. Ondanks groot verzet onder de mensen besloten provincies en gemeenten, waaronder Breda, hun aandelen Essent aan RWE te verkopen. Daarmee is elke zeggenschap over leveringszekerheid, de prijs en duurzaamheid uit handen gegeven. Het college van Breda is van meet af aan groot voorstander geweest van verkoop. Daarmee wordt de democratie weer een stapje verder uitgehold.

Ongedaan maken privatiseringen

Op lokaal niveau gebeurde dit eerder met de zwembaden en veel andere sportvoorzieningen die zijn verzelfstandigd. Gevolg: hogere tarieven en verminderde openingstijden. De ondernemer wil immers zoveel mogelijk winst maken. Tien jaar na de sloop van het Turfschip heeft de gemeente nog steeds geen fatsoenlijke evenementenhal. De voornaamste reden is dat de realisatie hiervan aan de markt wordt overgelaten. De SP kiest een andere weg. Belangrijke voorzieningen met een maatschappelijk nut moeten, meer dan nu, door de gemeente worden beheerd. Zo blijven ze voor iedereen beschikbaar en betaalbaar en is democratische controle mogelijk. En zo kan er op korte termijn een evenementenhal in Breda worden gerealiseerd.

Kerntaken zijn voor ons bijvoorbeeld het realiseren en exploiteren van een evenementencomplex, sport- en ontspanningsvoorzieningen (kunstijsbaan, zwembaden), en culturele en educatieve instellingen (bibliotheek, musea, schouwburg). Daarnaast heeft de gemeente een taak in het actief bevorderen en stimuleren van evenementen en projecten die het wonen, leven, werken, ontspannen en recreëren in de stad aangenamer maken. Privatiseringen van bijvoorbeeld de zwembaden moeten ongedaan gemaakt worden. Nieuwe complexen zoals de te bouwen evenementenhal moeten in gemeentelijke handen blijven.

- Ongedaan maken van privatiseringen waar mogelijk
- In eigen beheer houden van cruciale overheidsvoorzieningen
- Nieuwe evenementenhal in eigen beheer

Meer dan eens per vier jaar kiezen

Om de burgers maximaal te betrekken bij het wel en wee in hun wijk, moet de gemeente democratisch gekozen wijkraden instellen, op het niveau van stemdistricten, waarin alle meerderjarige bewoners van die wijk spreekrecht hebben, met een door de bewoners direct gekozen bestuur. Deze wijkraden vervangen de huidige dorps- en wijkraden, die weliswaar (voor zover ze erkend zijn) een officiële gesprekspartner van de gemeente zijn, maar democratische legitimering missen en gemakkelijk genegeerd kunnen worden door de gemeente. De nieuwe gekozen wijkraden hebben een zeer belangrijke adviserende en besluitvormende stem in alle zaken die hun wijk direct aangaan, en hebben ook een budget om daadwerkelijk zaken uit te kunnen voeren. Inspraak en directe democratie op het allerlaagste niveau worden zo gegarandeerd, en hebben een officiële status, waarbij iedereen zijn of haar mening kan geven zonder eerst lid van een organisatie te hoeven

worden. Daarnaast blijven belangenorganisaties de huidige inspraakmogelijkheden houden. Het burgerinitiatief, waarmee groepen burgers een initiatiefvoorstel op de raadsagenda kunnen plaatsen, is een stap in de goede richting.

De SP vindt, dat de gemeente referenda moet organiseren op momenten, dat een bepaald raadsvoorstel, wat de hele gemeente aangaat, een ingrijpende verandering in de gemeentepolitiek of -financiën tot gevolg heeft. Zwaarwegende argumenten om tot een referendum over te gaan zijn onder andere de impact, de onomkeerbaarheid of de financiële en maatschappelijke consequenties van het voorstel. Het referendum moet de burgers de kans geven om zich vóór of tegen het voorstel uit te spreken, nadat er een brede maatschappelijke discussie heeft plaatsgevonden over het voorstel. Om een concreet voorbeeld te noemen: het besluit om de aandelen Essent te verkopen, of de bouw van de Megasuper bij NAC te faciliteren, is zo ingrijpend dat hier absoluut een referendum over gehouden had moeten worden.

Een jongerenraad in Breda

De SP wil dat Breda een jongerenraad instelt, een officieel adviesorgaan van en voor jongeren (van 12 tot 23 jaar) in de gemeente Breda. Deze raad geeft de gemeente gevraagd en ongevraagd advies op alle beleidsterreinen die jongeren aangaan. Ook moet één van de wethouders portefeuillehouder 'jongerenzaken' worden en aanspreekpunt voor alles wat jongeren in het bijzonder raakt.

Breda 2.0

Informatie zou voor de inwoners van Breda eenvoudig en vrij toegankelijk moeten zijn. De SP is voorstander van het creëren van open data standaarden (bijvoorbeeld in XML) waarmee het gemakkelijker wordt om op een transparante manier de bewoners van Breda inzage te geven in bijvoorbeeld de uitgave van de stad, de lopende bouwwerkzaamheden en het laatste nieuws. De SP is voorstander van het gebruiken van Open Source software, websites en e-participatie mogelijkheden. Dat kan bijvoorbeeld door het gebruik van Linux op ambtelijke PC's of door het gebruiken van open source scripts voor de website. Daarnaast zijn er diverse e-participatie projecten zoals watstemtijnraad.nl, maildepolitiek.nl, petitie.nl en jijendeoverheid.nl waar de gemeente actief aan mee zou moeten werken.

- Starten met democratisch gekozen wijk- en dorpsraden
- Organiseren van referenda bij cruciale beslissingen
- Instellen van een jongerenraad in Breda
- Voortouw nemen in e-participatie, open standaarden en open source

Ook snijden in eigen vlees

Wat ons betreft worden de raadspresentiegelden afgeschaft, en blijft de vergoeding beperkt tot een reële onkostenvergoeding. Zolang dat wettelijk nog niet mogelijk is, dienen de raadsvergoedingen in ieder geval verlaagd te worden naar het wettelijke minimum. Het raadswerk moet zo ingericht worden, dat het te combineren is met een normale werkweek: een fulltime baan mag geen belemmering zijn om je als volksvertegenwoordiger in te zetten. De vergoedingen aan gemeenteraadsfracties dienen te worden teruggebracht naar een aanvaardbaar niveau. Ex-wethouders krijgen wat ons betreft – net als alle andere ex-werknemers – een sollicitatieplicht.

- Terugbrengen raadsvergoeding naar wettelijk minimum
- Kortten op vergoedingen voor gemeenteraadsfracties
- Raadswerk moet mogelijk zijn naast een fulltime baan
- Sollicitatieplicht voor ex-wethouders

Partij durven kiezen

De gemeente neemt met alle kracht afstand van gedachtengoed wat erop gericht is, ongelijkheid voor de wet te scheppen. Zij dient iedere mogelijkheid aan te grijpen, om racisme, fascisme, seksisme, en andere vormen van discriminatie en ongelijke behandeling te bestrijden. Breda dient zijn verantwoordelijkheid als lagere overheid richting landsbestuur te nemen en iedere aantasting van democratische rechten die in Nederland plaatsvindt scherp te veroordelen. Lokaal moet de gemeente het recht én de praktische mogelijkheid om je mening te kunnen uiten garanderen. Dat betekent onder andere uitbreiding van de openbare plakplaatsen in Breda naar één voor iedere 10.000 inwoners. Daarnaast moet Breda in geval van rampen in de wereld haar steentje bijdragen om de nood te lenigen. Wij vinden, dat hier een aparte financiële voorziening voor moet komen.

Over de gemeentegrenzen kijken

Stedenbanden van de gemeente zijn wat de SP betreft méér dan historische sentimenten, zoals de oranjesteden. Wij pleiten voor een actieve ondersteuning van gemeenten in de Derde Wereld. Een suggestie die wij willen doen is aansluiten bij de al jarenlange band die het Prisma College met hun zusterschool Francisco Manyanga in Maputo (Mozambique) heeft. De SP pleit er voor, om bij de keuze van de namen van nieuwe straten wat meer historisch besef aan de dag te leggen. Wij pleiten ervoor om te straten te vernoemen naar bijvoorbeeld Nelson Mandela, Mahatma Gandhi, Aung San Suu Kyi, Ken Saro Wiwa, Martin Luther King en Karl Marx, bekende en inspirerende persoonlijkheden in de strijd tegen apartheid, onderdrukking en ongelijkheid, en voor een betere toekomst voor iedereen.

Samen met maatschappelijke organisaties en actieve burgers willen we de door de verenigde Naties vastgestelde millenniumdoelen helpen realiseren. Het Bredase beleid *Werelds Delen* wordt actief voortgezet. Daarin staan draagvlakverbreding in Breda (o.a. via het aanmoedigen van het gebruik van Fair Trade producten), kennisoverdracht aan lokale overheden in ontwikkelingslanden en versterking van de relaties met de herkomstlanden van Bredase Burgers centraal.

- Consequent racisme en discriminatie op alle fronten blijven bestrijden
- Twaalf openbare plakplaatsen in Breda erbij
- Stedenbanden met gemeenten in derde wereld aangaan
- Voortzetten van het *Werelds Delen* beleid

Veiligheid in Breda

Veiligheid is een recht

Criminaliteit en overlast tast het woon- en leefklimaat van mensen ingrijpend aan. Een buurt heeft recht op rust en veiligheid, en dat is in een aantal buurten in Breda absoluut niet het geval. Daarom is veiligheid een van de belangrijkste prioriteiten van de SP. We zijn echter niet gebaat bij stoere taal, maar bij oplossingen die werken: ervoor zorgen dat de criminaliteit minder wordt. Waar mogelijk kiezen we voor preventie. In elke wijk wil de SP een wijkpost met voor elke buurt een vaste aanspreekbare en zichtbare buurtagent, die kennis maakt en contact onderhoudt met de buurtbewoners en bereikbaar is voor de mensen die daar behoefte aan hebben. Dat geeft hem of haar een voorsprong om geweld, diefstal, bedreigingen, vandalisme en overlast te voorkomen of anders de mogelijkheid om direct op te treden. Deze agent moet wel de tijd hebben in de buurt aanwezig te zijn, mensen te leren kennen en vertrouwen op te bouwen, en moet niet opgeslokt worden door administratieve handelingen op het politiebureau. De capaciteit bij de politie moet worden uitgebreid, en agenten hebben recht op een hoger salaris. De gemeente moet zich hier voor inzetten.

Crimineel gedrag moet bij de bron worden aangepakt: niet alleen de daders waar nodig hard aanpakken, maar ook de achterliggende oorzaken van het criminele gedrag moeten worden weggenomen. Ook moet er meer nazorg komen voor ex-gedefinieerden om de recidive omlaag te krijgen. Vaak worden vrijgekomen gedetineerden dusdanig aan hun lot overgelaten dat de terugval in het criminele circuit haast onvermijdelijk is. Criminaliteit die voorkomen wordt, hoeft niet bestreden te worden. Daarom hecht de SP veel belang aan preventie van criminaliteit als onderdeel van een totaalpakket om Breda veiliger te maken. Door jongeren te wijzen op de gevolgen van baldadig en crimineel gedrag kunnen jongeren op jongere leeftijd zich al bewuster opstellen tegenover zulk soort keuzes. De SP is van mening dat er juist geïnvesteerd moet worden op deze preventieve kant van criminaliteitsbestrijding.

Oplossen achterliggende oorzaken

Drie achterliggende oorzaken verdienen komende vier jaar extra aandacht. Ten eerste het ontbreken van alternatieven voor de jeugd. Door te zorgen voor voldoende stageplaatsen en werkgelegenheid, het voorkomen van schoolverzuim, en het bieden van een plek in de buurt, zoals een jongerenplek of een buurtcentrum waar daadwerkelijk ruimte voor jongeren is zorgen we voor alternatieven. Ten tweede het ontbreken van sociale controle. Sociale cohesie (samenhang) in de buurt moet worden bevorderd. Mensen die elkaar kennen, doordat ze elkaar vaker op straat tegen komen of in het buurthuis, zullen meer op elkaar letten en anderen aanspreken op asociaal gedrag dan mensen die compleet langs elkaar heen leven. Ten derde de desolate, verloederde uitstraling van de wijk. Het is het van belang dat de buurt schoon is en er niet verloederd uit ziet. Als er veel zwerfvuil ligt en graffiti niet van muren wordt verwijderd is de kans groot dat de buurt in hoog tempo verder verloedert. Snel opruimen en schoon maken is een belangrijke taak van de gehele buurt én de gemeente.

Waar nodig hard ingrijpen

Ondanks deze maatregelen is hard ingrijpen soms noodzakelijk. We mogen niet accepteren dat overlast verandert in terreur. Een situatie waarin buschauffeurs moeten vrezen voor hun veiligheid en die van de passagiers, waarin winkelpersoneel de winkel na sluitingstijd niet durft te verlaten vanwege opgeschoten jongeren voor de deur, waarin gezinnen uit hun woning worden weggepest, of waar bendes het leven van buurtbewoners zuur maken (allemaal praktijkvoorbeelden uit Breda) kan en mag natuurlijk niet voor komen. Op zo'n moment moet door politie, justitie en gemeente alles uit de kast worden gehaald om de orde te herstellen en criminaliteit uit de buurt te verwijderen. Echter altijd gericht op het overlast veroorzakende individu en niet op het verdacht maken of lastig vallen van hele groepen.

- Iedereen heeft recht op een veilige buurt
- Elke buurt een vaste buurtagent
- Investeren in toekomstperspectief, een schone leefomgeving, en een saamhorige buurt
- Bij uit de hand gelopen overlast hard ingrijpen door politie, justitie en gemeente

Kiezen voor échte oplossingen

Met cameratoezicht is de SP zeer terughoudend. Vaak geeft cameratoezicht de illusie van veiligheid, maar dat blijkt in de praktijk tegen te vallen. Camera's kunnen immers niet ingrijpen als er iets gebeurt, het kan leiden tot verschuiving van de problemen naar gebieden waar geen camera's hangen, en veel mensen hebben moeite met de schending van hun privacy als de openbare ruimte vierentwintig uur per dag in de gaten wordt gehouden. De SP erkent echter dat in sommige gevallen cameratoezicht wél effectief is, bijvoorbeeld in het horeca-concentratiegebied op uitgaansavonden. Maar dan alleen als de beelden 'live' worden bekeken door de politie om direct te kunnen reageren.

De gemeente heeft in de afgelopen jaren veel maatregelen opgenomen in de APV die de vrijheid van burgers op de een of andere manier aantasten, zoals het verbod om binnen de singels in het openbaar, buiten de terrassen, alcohol te drinken. Dit roept willekeur op en er zijn meestal binnen het gewone strafrecht voldoende mogelijkheden om overlast aan te pakken zonder dit soort maatregelen. De SP is hier dan ook in het algemeen geen voorstander van. Slechts bij uitzondering, alleen wanneer problemen in bepaalde buurten op geen enkele andere manier kunnen worden aangepakt, moet de burgemeester gebruik maken van zijn bevoegdheid om in uiterste gevallen gebiedsverboden of samscholingsverboden op te leggen aan individuen die de boel verzieken.

Het bonus-malus convenant met NAC en haar supporters werkt tot op heden goed: het aantal incidenten moet afnemen. Op het moment dat de supporters zich goed gedragen, dient de overheid dit ook te belonen door o.a. meer wedstrijden op zaterdagavond met alcoholverkoop te laten spelen en supporters van uit spelende clubs de gelegenheid te geven zonder verplicht busvervoer de wedstrijd te bezoeken. Aan de andere kant horen de teugels strakker aangetrokken te worden als er sprake is van (gewelddadige) incidenten.

- Terughoudend met cameratoezicht
- Terughoudend met vrijheidsbeperkende maatregelen in de APV
- Doorgaan met het bonus-malus systeem bij NAC

Realistisch softdrugsbeleid

Het gebruik van, en de handel in, softdrugs maakt deel uit van onze maatschappij. Het is onrealistisch om te denken, dat er geen softdrugs meer wordt gebruikt als een coffeeshop wordt gesloten. Dat leidt er alleen maar toe, dat de handel zich verplaatst naar de straat en niet meer te controleren valt. Daarom ondersteunt de SP het beleid van de burgemeesters van Roosendaal en Bergen op Zoom niet. Het is beter, de mogelijkheid om een coffeeshop te exploiteren aan strenge regels te verbinden en hier ook streng op te controleren, met sluiting als sanctie. Verkoop aan minderjarigen, en handel in harddrugs kan onder geen enkele voorwaarde getolereerd worden. De richtlijnen moeten, ook voor exploitanten, duidelijk en realistisch zijn. Overlast (zoals brandgevaar en stank) van illegale wietkwekerijen is een nevenproduct van het feit, dat drugs wel beperkt verhandeld mag worden, maar niet geproduceerd.

De SP is een groot voorstander van een legale productie, die dan ook aan voorschriften en vergunningen kan worden gebonden. Wat ons betreft dringt Breda bij de onderhandeling voor een nieuw kabinet aan op het schrappen van het verbod op experimenten met gelegaliseerde wietteelt, en neemt zij samen met gemeenten als Maastricht en Tilburg het voortouw om te experimenteren met legale wietteelt. Wij zijn fel gekant tegen de huisuitzettingen in verband met wietteelt, die in de afgelopen periode plaats hebben gevonden. Het is aan de rechter om mensen te straffen, niet aan woningbouwverenigingen of de gemeente. Daarnaast is het pure discriminatie om huurders die de wet overtreden, anders aan te pakken dan woningeigenaren!

- Duidelijk onderscheid maken tussen harddrugs en softdrugs
- Pleiten voor legalisatie en gecontroleerde productie van softdrugs

Werken in Breda

Werk is de beste manier om sociaal actief te blijven en een inkomen te verdienen. Een redelijk salaris voor redelijk werk, dat is het uitgangspunt. De markt kan daarin veel, maar zeker niet alles: beleid en regie vanuit de gemeente is dan ook van groot belang. Bijzondere groepen in de samenleving moeten gestimuleerd en geholpen worden om een baan te vinden. Mensen zonder baan mogen niet aan hun lot worden overgelaten, het sociale vangnet moet meer zijn dan brood alleen.

Centrum voor Werk en Inkomen

Het arbeidsbureau (tegenwoordig UWV WERKbedrijf) hoort geen gemeentelijk uitzendbureau te zijn. Van deze gelegaliseerde koppelbazen zijn er al veel te veel. Niemand mag gedwongen worden om werk te aanvaarden dat (ver) onder zijn of haar capaciteit en mogelijkheden ligt. Dat is vernietiging van kennis, kunde en mogelijkheden, het verdringt banen aan de onderkant van de arbeidsmarkt en het is frustrerend om je capaciteiten niet te kunnen gebruiken. Bovendien worden de mogelijkheden van mensen voor onze maatschappij niet efficiënt aangewend.

Sociale Werkvoorziening

De BSW moet een sociale werkplaats blijven. Deze mag niet geprivatiseerd of nog verder op afstand gezet worden. De mensen die hier werken kunnen niet meekomen in het reguliere bedrijfsleven en daarom moet BSW ook geen regulier bedrijf worden. De eventuele winsten van de BSW moeten ingezet worden om meer mensen binnen deze werkplaats aan een baan te helpen, en mogen niet naar de algemene middelen van de gemeente vloeien. Er moet gekeken worden of het haalbaar is om via de BSW ook onbemiddelbare mensen (zoals sommige categorieën drugsverslaafden of daklozen) een baan te bezorgen.

Re-integratie

De zogenaamde re-integratiebedrijven leveren slecht resultaat voor veel geld. Contracten met hen moeten enkel op basis van prestatieafspraken gesloten worden. Uitplaatsing moet duurzaam zijn. Er moet structurele controle zijn op de werkwijze en resultaten van re-integratiebedrijven. Bij aantoonbare slechte resultaten moet een re-integratiebureau bij een volgende aanbesteding worden uitgesloten van deelname.

Procedure aanvraag bijstand

Volgens de wet moet binnen acht weken op een aanvraag voor een bijstandsuitkering beslist zijn. Op voorstel van de SP is reeds bereikt, dat mensen die af en toe werk hebben (bijvoorbeeld bij een uitzendbureau) niet iedere keer opnieuw de volledige inschrijfprocedure hoeven te doorlopen. Wij vinden echter, dat deze termijn verder teruggebracht kan en moet worden naar maximaal twee weken. Mensen moeten op korte termijn weten waar ze aan toe zijn. Hier dient binnen de dienst extra menskracht voor te worden vrijgemaakt. Het heen en weer schuiven van dossiers en claims tussen de verschillende instellingen zoals sociale dienst, UWV enzovoort, waardoor de cliënt maandenlang geen uitkering ontvangt, is mensonterend. De gemeente moet de verantwoordelijkheid nemen om deze personen in ieder geval voorlopig een uitkering toe te kennen, om dan zelf met andere uitkeringsinstanties maar uit te vechten wie deze moet betalen.

Werken in de bijstand

De bijstand is amper genoeg om van rond te komen. Vaak kunnen mensen in de bijstand geen fulltime baan vinden die meer verdient dan de uitkering, waardoor ze fulltime thuis blijven zitten. Het moet aantrekkelijk gemaakt worden om in de bijstand parttime te werken, om de sociale participatie te vergroten, om de inkomenspositie te verbeteren, om werkervaring op te doen en om dergelijke vacatures te kunnen invullen. Hiervoor moet het toegestaan worden om tot 20% van de bijstandsnorm bij te verdienen.

Eénoudergezinnen in de bijstand

Alleenstaande ouders in de bijstand moeten er altijd voor kunnen kiezen om vooral voor hun kinderen te zorgen. Daartoe wordt aan alleenstaande ouders met kinderen tot en met twaalf jaar vrijstelling van de sollicitatieplicht verleend. Als ze wel willen werken of een opleiding willen volgen kunnen ze gebruik maken van de diensten van het UWV WERKbedrijf.

Werkmaatschappij

Veel Bredanaars staan aan de kant: zonder werk, zonder behoorlijk inkomen, zonder voldoende dagelijkse sociale contacten en vooral zonder uitzicht op verbetering. Verplicht om te solliciteren reageren tientallen of honderden op dezelfde schaarse passende vacature en op één na worden ze allemaal afgewezen. Tegelijkertijd zien we dat erg veel werk in Breda blijft liggen. Burgers klagen massaal en terecht over het slechte onderhoud van straten, pleinen en parken, over de verloedering van de stad, tekort aan gelegenheden voor sociale activiteiten en het tekort aan toezicht. Iets klopt er niet met dit plaatje. Mensen worden buitengesloten en staan aan de kant terwijl er eigenlijk juist heel veel werk aan de winkel is. Dat moet veranderen.

Mensen zonder baan worden gedwongen te solliciteren op banen die er niet zijn, worden hergeschoold, bijgeschoold en nageschoold voor banen die er niet zijn of voor niveaus die zij niet kunnen halen. Re-integratiebedrijven ontvangen miljoenen belastinggeld om deze mensen te begeleiden naar banen die al bestaan: in het beste geval zorgen zij ervoor dat Pietje de klus krijgt in plaats van Jantje, maar voor meer werk zorgt het niet. Werklozen wordt gewezen op hun 'eigen verantwoordelijkheid' een baan te zoeken die meer betaalt dan een bijstandsuitkering, maar de enige vijver waar ze uit kunnen vissen is het aanbod bestaande banen op de markt. Dat blijkt ontoereikend.

Burgers én politici hebben weinig moeite om tientallen zaken op te noemen die in Breda aangepakt zouden moeten worden en dingen die beter of sneller moeten gebeuren. Met name op de terreinen onderhoud, toezicht en sociale activiteiten worden grote gaten geconstateerd. Wijkcentra zijn maar de halve tijd geopend, jongerenwerk vindt slechts op een aantal plekken in de stad plaats. Speelveldjes liggen er vol hondenpoep of verkommerd en eenzaam bij. Rommel en graffiti blijven weken liggen of staan en lokken verdere verloedering uit. Straten en pleinen liggen schots en scheef en om de zoveel jaar moet de gemeente miljoenen uittrekken voor een 'inhaalslag'. Steeds meer mensen voelen zich onveilig, of dat nou terecht is of niet. Wat in ieder geval waar is, is dat het ontbreekt aan voldoende toezicht. Fietsenstallingen, parken, speeltuinen, stations, maar ook gewoon in buurten en wijken en in de binnenstad, op al die plaatsen zou een zekere mate van toezicht wonderen kunnen doen. Er wordt minder gestolen en gesloopt, mensen voelen zich veiliger en weten dat ze iemand kunnen aanspreken op mogelijke problemen. Kortom, er is werk zat!

De vijver aan werk om uit te vissen bestaat niet meer alleen uit de bestaande betaalde reguliere banen. We moeten meer gaan denken in termen van 'werk' in plaats van 'banen'. Want elk zinvol werk is tenslotte zinvol werk. De vraag daarnaar is dan veel breder dan de openstaande vacatures. Dan vallen al die taken waarvan zowel burgers en politici terecht vinden dat die gedaan moeten worden binnen de mogelijkheden. Dan blijkt er plotseling meer dan genoeg werk te zijn.

De SP stelt voor om een gemeentelijke werkmaatschappij op te richten waar mensen die wel kunnen werken maar niet zelfstandig aan een baan komen in worden ondergebracht, en die de verantwoordelijkheid krijgt om taken uit te voeren die moeten gebeuren maar tot nog toe te veel zijn blijven liggen. Mensen die niet volledig kunnen werken of waarvan wij vinden dat die daartoe niet verplicht mogen worden (bijvoorbeeld gehandicapten of alleenstaande ouders met schoolgaande kinderen) mogen op basis van vrijwilligheid deelnemen. Alle andere Bredanaars die langere tijd zonder baan blijven worden bij de werkmaatschappij ondergebracht. Zij krijgen een regulier contract van 38 uur per week tegen bij voorkeur het toepasbare Cao-loon maar minstens het minimumloon. Hierbij wordt zoveel mogelijk geprobeerd om opleiding of ervaring te koppelen aan het werk. Naast werken is er tijd en aandacht voor verdere scholing, activiteiten die kunnen leiden tot een baan buiten de werkmaatschappij of noodzakelijke zorgtaken. Uitstromen is echter geen expliciete dwingende doelstelling.

De werkmaatschappij wordt onder andere gefinancierd uit opbrengsten uit het werk, uit overschotten van het inkomensdeel van de Wwb-gelden (die zullen toenemen omdat mensen in het bedrijf uit de bijstand gaan), in te boeken bezuinigingen op sociale zaken door het afnemen van het aantal klanten, bezuinigingen door goedkoper werk, door eventuele subsidies die voor dergelijke projecten provinciaal, landelijk of Europees aangevraagd kunnen worden en tenslotte waar nodig aangevuld uit de algemene middelen. Bij dit laatste moet ook rekening worden gehouden met niet altijd één op één aan te geven besparingen door sneller onderhoud en meer toezicht en beduidend minder uitgaven voor het armoedebeleid. Het werk dat dit bedrijf moet gaan doen ligt zoals al gezegd bijna voor het oprapen. Te denken valt aan onder andere aan extra en sneller groen- en grijsonderhoud, extra toezicht in buurten en wijken, (extra) schoonmaak openbaar gebied, openingstijden wijkcentra, tijdig (sneller) onderhoud gebouwen en speelterreinen, recycling gebruiksgoederen en 'afval', sociale activiteiten ouderen en gehandicapten, herstructureren gevaarlijke plekken in buurten en wijken, klussen- en boodschappendienst en een klussenbusdienst voor klein onderhoud aan straten en andere infrastructuur in buurten en wijken.

Buitenlandse werknemers

Er zijn allerlei bedrijven die buitenlandse werknemers (met name uit Oost-Europa) betrekken van uitzendbureaus die hen van ver halen, hier primitief onderdak bieden, zonder sociale rechten laten werken, niet volgens de CAO betalen, enz. Het lijkt wel weer de eerste jaren van de gastarbeid. De gemeente moet dit tegenwerken en van deze uitzendbureaus eisen dat zij de sociale rechten van hun cliënten respecteren en ook werken aan hun inburgering, taalonderwijs en woonsituatie.

Onafhankelijke klachtencommissie

De participatieraad van de sociale dienst, die momenteel bestaat uit door een aantal organisaties genomineerde leden, moet omgevormd worden tot een goed functionerende, democratische en onafhankelijke belangenorganisatie voor en met alle inwoners van Breda met een laag inkomen. Een van de eisen die je aan een dergelijke organisatie mag stellen, is dat haar leden democratisch worden gekozen.

Er moet een betere controle komen op de uitvoering van de WIW en aanverwante regelingen, onder andere door het instellen van een onafhankelijke klachtencommissie.

- De BSW moet een sociale werkplaats blijven onder regie van de gemeente.
- Re-integratiebedrijven worden alleen betaald als ze duurzaam resultaat leveren.
- Binnen 2 weken na aanvraag (voorlopige) toekenning van bijstand
- In de bijstand mag 20% van de bijstandsnorm bijverdiend worden.
- Alleenstaande ouders in de bijstand met kinderen jonger dan 12 jaar worden ontheven van de sollicitatieplicht.
- Er komt een gemeentelijke werkmaatschappij waar iedereen die kan werken in ondergebracht wordt.
- Uitbuiting van buitenlandse werknemers wordt tegengegaan.
- Er komt een onafhankelijke klachtencommissie Sociale Zaken.

Zorg en Welzijn in Breda

De SP staat voor, 'heel de mens', voor menswaardigheid, gelijkwaardigheid en solidariteit. Alle mensen hebben recht op zorg en moeten volledige zeggenschap houden over de invulling en kwaliteit daarvan. Daarom vinden we dat de WMO in Breda op zo verantwoord mogelijke wijze moet worden uitgevoerd. Daarbij staat voorop dat mensen die afhankelijk zijn van zorg precies dat krijgen wat zij nodig hebben. De dynamiek die in gang is gezet door steeds meer marktwerking in de zorg toe te passen moet tegengegaan en teruggedraaid worden. De SP is voorstander van een dekkend netwerk van zorgpunten in de wijken. Het belang van mantelzorgers is niet te onderschatten en zij moeten dan ook volop door de gemeente gesteund worden. Voorkomen moet worden dat mantelzorgers overvraagd worden onder het mom van 'eigen verantwoordelijkheid'.

WMO

Op 1 juli 2006 is de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) in werking getreden. De WMO geeft elke Nederlandse gemeente de verantwoordelijkheid voor een groot stuk van de zorg die voorheen onder de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) werd uitgevoerd. Zij krijgen daarvoor een vast budget, waarvan duidelijk is dat dit onvoldoende is. De WMO was namelijk gewoon een bezuinigingsmaatregel. Afhankelijk zijn van zorg is geen eigen keuze. De SP vindt dat de overheid dan ook niet makkelijk kan spreken van 'eigen verantwoordelijkheid nemen'. De gemeente heeft daarom een zorgplicht. Anders worden mensen die zorg nodig hebben volledig teruggeworpen op zichzelf, ook als zij zichzelf niet kunnen redden. Met name kwetsbare groepen zoals ouderen, GGZ-cliënten, chronische zieken, alleenstaanden in een isolement en gehandicapten met een laag inkomen en fysieke- en/of psychosociale beperkingen zijn sterk afhankelijk van goed georganiseerde, betaalbare dienst- en zorgverlening van de overheid.

De SP vindt dat de gemeente in haar uitvoering van de WMO een verantwoord pakket aan zorg moet bieden. Voorkomen moet worden dat beleidsvrijheid verwordt tot vrijblijvendheid en uiteindelijk rechteloosheid voor die mensen in de samenleving die onze maatschappelijke ondersteuning ten volle verdienen. De rechten van de burgers moeten door de gemeente duidelijk worden omschreven, net zoals de plicht die de gemeente heeft om deze rechten te garanderen en alle noodzakelijke voorzieningen te verstrekken.

Thuiszorg

Het is belangrijk dat ouderen en gehandicapten zo lang mogelijk zelfstandig in hun eigen vertrouwde omgeving kunnen blijven wonen. Het is daarom van belang dat iedereen die het nodig heeft goede thuiszorg krijgt. Deze zorg moet laagdrempelig zijn zonder hoge eigen bijdrages. Stopwatch-zorg en bureaucratie moeten plaats maken voor persoonlijke interactie. De indicatiestelling dient bij de mensen thuis te gebeuren.

Dekkend netwerk zorgpunten

De SP kiest voor een dekkend netwerk van punten waar iedereen voor de meeste zorg terecht kan. In elke wijk kan op een centraal punt zorg worden georganiseerd die toegankelijk is voor alle zorgbehoevende wijkbewoners. De gemeente moet samen met zorgverleners en deze mogelijkheid onderzoeken. Voor bovenwijkse zorgvoorzieningen moeten alle Bredanaars evenveel aanspraak kunnen maken op het aanbod via het zorgloket.

Eén loket

Om te voorkomen dat de burgers in Breda door de bomen het bos niet meer zien, pleit de SP voor één loket waar iedereen terecht kan voor zorg of bijzondere bijstand die uitstijgt boven wat de wijkzorgpunten kunnen bieden. Daar moeten professionele medewerkers alle mensen met een zorghulpvraag zo rechtstreeks en persoonlijk mogelijk informeren, adviseren en ondersteunen. De zorg moet zich aanpassen aan de zorgvrager en niet andersom.

Voorzieningen voor gehandicapten

Het niveau van de voorzieningen voor gehandicapten moet hersteld worden op het peil van 1994, het moment dat met de invoering van de Wet Voorzieningen gehandicapten (WVG) de uitvoering over ging naar de gemeente. Tekorten op het budget dienen aangevuld te worden uit de algemene middelen. Indien de gemeente structureel meer uitgeeft dan wat zij van het Rijk binnenkrijgt, moet het budget ook structureel verhoogd worden met gemeentelijke middelen.

Mantelzorg

De druk op mantelzorgers is vaak al onaanvaardbaar hoog. Mantelzorg kan de professionele zorg nooit helemaal vervangen. Mantelzorgers mogen niet nog verder belast worden dan nu al het geval is en moeten bij de gemeente om ondersteuning kunnen vragen en geheel of gedeeltelijk worden ontheven van bijvoorbeeld de sollicitatieplicht. Daarnaast moeten ze het recht op respijt hebben (een adempauze waarbij anderen even hun taken overnemen).

Subsidies voor ondersteuning van vrijwilligerswerk moeten voor langere tijd gewaarborgd worden. Vrijwilligers zijn waardevolle en zelfs onmisbare mensen die zorgen voor veel sociale samenhang. Zonder vrijwilligers zou heel veel noodzakelijk werk blijven liggen. De SP wil vrijwilligers daarom structureel ondersteunen in hun werk.

Daklozen- en verslavingszorg

De daklozen- en verslavingszorg (afzonderlijke problemen, maar met vaak dezelfde oorzaken en een vergelijkbare uitzichtloze situatie voor de betrokkene) moet een flinke extra impuls krijgen. Ook hier geldt weer: verschrikkelijk dat het nodig is, maar dan ook op volle kracht inzetten om mensen weer terug in het normale ritme te krijgen. Dat betekent regelmatig werk, een dak boven je hoofd, en een toekomstperspectief. Hoewel het in beide gevallen om groepen mensen gaat die 'buiten de maatschappij' zijn gevallen – of gezet – moeten ze niet over één kam worden geschoren. De praktijk heeft geleerd, dat bijvoorbeeld gescheiden opvang beter werkt en spanningen vermindert.

De SP is voor gecontroleerde verstrekking van heroïne aan verslaafden waar het normale traject geen uitkomst biedt. Het uitgangspunt moet echter zijn, hoe de kwaliteit van het leven van deze mensen verbeterd kan worden, hoe hen weer een perspectief geboden kan worden. Heroïneverstrekking mag dan ook niet op zich staan maar moet deel uitmaken van een compleet re-integratieprogramma.

Woonlastentoeslag

Voor ons blijft voorop staan, dat een uitkering hoog genoeg moet zijn om zonder gemeentelijke 'lapmiddelen' die dingen te doen waarvan wij als samenleving vinden dat ze bij een normaal sociaal-maatschappelijk bestaan horen. Het opkomen van voedselbanken is, hoewel wij alle respect hebben voor de vrijwilligers die zich inzetten, een

schandelijk gevolg van het afbraakbeleid van dit kabinet en een teken dat het gemeentelijke armoedebeleid te kort schiet.

Aangezien de huishuur, gas en licht, en andere woonlasten vaak een bijzonder groot gedeelte van het inkomen in beslag nemen, dient er een woonlastentoeslag te komen, in de vorm van bijzondere bijstand, voor degenen met een laag inkomen die meer dan 25 procent van hun inkomen betalen aan woonlasten. Nog beter is het natuurlijk om de woonlasten zelf te verlagen: huren, gas- water- en lichtrekeningen en gemeentelijke lasten zijn de pan uitgerezen in de afgelopen jaren.

- Indicatiestelling voor thuiszorg dient bij aanvragers thuis te gebeuren.
- Er komt dekkend netwerk van zorgpunten in de hele stad.
- Er komt één gemeentelijk loket voor alle bovenwijkse zorgvragen.
- Mantelzorgers niet overbelasten maar ondersteunen.
- Extra impuls voor daklozen- en verslaafdenzorg.
- Gecontroleerde verstrekking van heroïne voor verslaafden in uitzichtloze situatie.
- Invoeren woonlastentoeslag.

Vervoer in Breda

Verkeer en vervoer is de slagader van een grote stad. Dan is het van groot belang om dichtslibben en een infarct te voorkomen. Alleen zo houden we de stad leefbaar en woonbaar, ook in de komende decennia. De zogenaamde autonome groei van het autoverkeer kan niet oneindig doorgaan. We zullen andere keuzes moeten maken voor meer mens- en milieuvriendelijke vormen van vervoer: de bus, de trein en de fiets. Maar ook auto's moeten ruimte krijgen waar dat nodig is, en kunnen parkeren zonder hinder te veroorzaken.

Fietspaden

Er moet een grote inhaalslag komen om de kwaliteit van de fietspaden, die vaak erbarmelijk is, te verbeteren. Het fietsverkeer moet voorrang krijgen in Breda. Dat houdt in, dat de belangrijke stadsradialen (de verbindingen tussen centrum en buitenwijken) aangepast moeten worden en geschikt gemaakt moeten worden om veilig te kunnen fietsen, dus met vrijliggende fietspaden. Het experiment met voorrang voor fietsers bij verkeerslichten, moet uitgebreid worden naar alle belangrijke knooppunten. De 30-km-zones moeten beter gehandhaafd worden.

Fietsvoorzieningen

Het aantal gratis en bewaakte fietsenstallingen moet uitgebreid worden. De fiets moet ook buiten de fietsenstallingen geplaatst kunnen worden. Een gestalde fiets is niet vervuilend, en 'kort stallen' bij winkels en instellingen moet mogelijk zijn. Daarom moeten op meer locaties 'nietjes' worden geplaatst. Bij evenementen moet nu nog betaald worden in de bewaakte fietsenstallingen. Dit moet ook gratis worden gemaakt. Daarnaast moet onderzocht worden of er een gratis bewaakte fietsenstalling bij het station kan worden gerealiseerd, naast de dure NS-stalling die er nu is. Ook bij zwembad Wolfslaar moet de dure particuliere bewaakte fietsenstalling worden vervangen door een gratis bewaakte fietsenstalling. Kosten hiervan kunnen worden bekostigd uit het verhogen van de parkeertarieven voor auto's.

Parkeren auto's

Er mogen geen nieuwe parkeergarages in het centrum van Breda gebouwd worden. Dat is strijdig met het uitgangspunt, dat het autogebruik in het centrum teruggedrongen moet worden. De meeste Bredase woonwijken zijn gebouwd in een periode waarin het niet gebruikelijk was om per huishouden twee personenauto's en een bedrijfsauto voor de deur te parkeren. Waar nodig dient een parkeervergunningensysteem voor bewoners te worden ingevoerd, waarbij de eerste vergunning gratis is en voor de tweede en volgende vergunning een vergoeding gevraagd wordt. Bij nieuwbouwprojecten dient zoveel mogelijk op eigen terrein en waar mogelijk ondergronds geparkeerd te worden.

Park en pendel

Aan de rand van de stad moeten transferia komen waar mensen hun auto parkeren en snel, makkelijk en betaalbaar met het openbaar vervoer of de fiets naar het centrum kunnen gaan. Dit gebeurt nu al bij evenementen zoals het Jazzfestival en zou permanent moeten gebeuren. Park en pendel vermindert het autogebruik, files, en dure en ruimte opslurpende parkeervoorzieningen in de binnenstad. Ook moet het autodelen meer gestimuleerd worden.

Openbaar vervoer

Het openbaar vervoer moet fors verbeterd worden. Er zijn redenen te over om voorrang te geven aan openbaar vervoer naast fiets en voetganger: bereikbaarheid voor iedereen, verminderen van lawaai- en stankoverlast, leefbaarheid en veiligheid. Om aan de eisen met betrekking tot de luchtkwaliteit te kunnen voldoen zijn forse maatregelen noodzakelijk. Er moet een onderzoek komen naar de mogelijkheid tot gratis openbaar vervoer, zoals in Hasselt in België het geval is. De 'piekenbus' moet gecombineerd worden met 'park and pendel' zodat ook bezoekers van buiten de stad goed gebruik van deze bus kunnen maken en de binnenstad ontlast wordt. Het experiment met de nachtbusen, die op uitgaansavonden ingezet worden, moet uitgebreid worden. De randgemeenten moeten daar ook in betrokken worden; in ieder geval moeten de buitenwijken en dorpen ook 's avonds bereikbaar blijven. De laatste ritten moeten aansluiten op de laatste treinen. De laatste ritten van de stadsbussen moeten doorgetrokken worden naar de dorpskernen. Breda moet haar uiterste best blijven doen om het provinciebestuur – wat over het openbaar vervoer gaat in Breda – van deze punten te overtuigen.

Breda moet zich blijven inspannen voor een spoorlijn Breda – Oosterhout – Geertruidenberg – Utrecht, met indien mogelijk een stoptreinstation in Teteringen. Deze spoorlijn bekort de reistijd naar Utrecht en Amsterdam fors, en zal een belangrijke bijdrage leveren aan het meer gebruiken van de trein. Ook een goede verbinding met de rest van Brabant (Eindhoven en Den Bosch), met meer stations en meer treinen, zal het autoverkeer terug kunnen dringen. De HSL-shuttle mag niet ten koste gaan van de reguliere verbinding met Rotterdam.

Vrachtvervoer binnen de stad

Het laden en lossen van vrachtwagens op voet- en fietspaden moet tegengegaan worden omdat het gevaarlijke situaties oplevert. Ook moet paal en perk gesteld worden aan de lengte van vrachtwagens in de stad, omdat met sommige lange vrachtwagencombinaties het manoeuvreren gevaarlijk wordt voor andere verkeersdeelnemers. De gemeente moet plannen maken voor een distributiecentrum buiten de stad, van waaruit kleinere, milieuvriendelijke vrachtwagens hun klanten in de stad kunnen bedienen.

Bedrijfsvervoerplannen

Bedrijven en kantoren die zich op nieuwe locaties vestigen moeten worden verplicht om een bedrijfsvervoerplan te maken. Op deze manier moet het personeel zoveel mogelijk gestimuleerd worden gebruik te maken van fiets en openbaar vervoer - waardoor het milieu, het wegennet en parkeervoorzieningen ontlast worden.

Verkeersveiligheid

Buurtbewoners en belanghebbenden (onderwijzers, ouders) moeten betrokken worden bij het verbeteren van de verkeersveiligheid. Automobilisten die roekeloos rijgedrag vertonen moet harder worden aangepakt. Er moet controle plaatsvinden en gehandhaafd worden in 30 kilometerzones waar nu vaak te hard wordt gereden. Gebieden rondom scholen moeten veel efficiënter en veiliger ingericht worden. Meer eenrichtingsverkeer en goede fiets- en voetpaden zorgen voor duidelijke en veilige situaties. De SP staat voor scheiding van fiets- en scooterverkeer. Asociaal scootergedrag, zoals te hard rijden, te veel lawaai veroorzaken, illegaal zonder helm rijden, rijden op fiets- en voetpaden moet hard aangepakt worden.

- Verbeteren en uitbreiden (vrijliggende) fietspaden
- Uitbreiding gratis bewaakte fietsenstallingen en plaatsing van meer 'nietjes'
- Bij nieuwbouw parkeren op eigen terrein, liefst ondergronds
- Aanleggen van transferia/park en pendel
- Onderzoek naar gratis openbaar vervoer
- Uitvoeren van bedrijfsvervoersplannen
- Harde aanpak scooteroverlast

Cultuur in Breda

Kunst en cultuur zijn er voor en van iedereen. De visie die het huidige college op cultuur heeft is vooral gericht op meer prestigeprojecten en prestigieuze evenementen om 'Breda op de kaart te zetten'. Onze visie is vooral gericht op kleinschaligheid – we hoeven het Amsterdamse Carré niet de loef af te steken. We willen dat zoveel mogelijk mensen op hun manier kunnen deelnemen aan kunst en cultuur. Breda moet gebruik maken van de creativiteit die er is in de stad en de unieke mogelijkheden die bijvoorbeeld St. Joost en MeZZ bieden.

Chassétheater

De subsidie aan het Chassétheater, die nu (alle extra faciliteiten van de gemeente meegerekend) ruim 4 miljoen Euro per jaar bedraagt, moet teruggebracht worden naar 2 miljoen Euro. Daarnaast moet de schouwburg, zoals deze er nu staat, beter ingezet worden. Meer vergaderingen, beurzen, concerten, congressen en dergelijke, om te proberen het tekort terug te dringen. Het gemeentebestuur kan hier een bijdrage aan leveren door meer gebruik te maken van het theater voor vergaderingen, ontvangsten en werkruimte voor ambtenaren. De programmering moet realistischer en financieel minder veeleisend worden, zodat het theater ook daadwerkelijk meer kostendekkend kan werken. Hetzelfde geldt voor het Graphic Design Museum, waarvoor de gemeentelijke subsidie absoluut te hoog is.

Atelierruimtes

De gemeente heeft via de VAK (Vereniging Atelierkunstenaars) een inhaalslag gemaakt en het tekort aan atelierruimtes ingelopen. Om permanente ruimte te garanderen zou de gemeente panden in beheer bij de VAK moeten brengen, om daarna zo goedkoop mogelijk atelierruimtes te verhuren aan kunstenaars. Er moet meer geïnvesteerd worden in woon/werk ateliers. De prijzen voor deze ruimten zijn nu te duur om van praktisch nut te zijn.

Breda 'dance-hoofdstad' van Nederland

Breda moet veel meer gebruik maken van de unieke kansen om de stad te profileren als 'dance-hoofdstad' van Nederland en wie weet daarbuiten. We hebben een vernieuwend poppodium waarbij dance-muziek een belangrijke component is, de Boulevard speelt op techno-gebied een belangrijke rol, werelds beste DJ komt oorspronkelijk uit Breda en ook naast hem heeft Breda veel talent rondlopen. Breda moet alle zeilen bijzetten om van die kansen gebruik te maken.

Heilig Hartkerk

De SP vindt dat de Heilig Hartkerk in Breda een maatschappelijk en/of culturele bestemming moet krijgen, die recht doet aan het recente verleden van de kerk. De sfeer van vrijheid en solidariteit mag van de SP de basis zijn voor het toekomstige gebruik van kerk en pastorie. Ook voor andere kerkgebouwen moet onderzocht worden of ze kunnen worden hergebruikt in plaats van gesloopt.

Culturele evenementen

Bijzonder belangrijk is de stimulering en verlening van gemeentelijke medewerking aan culturele evenementen zoals popconcerten (Breda Barst, Parkies enz.) en andere evenementen (zoals de filmvertoningen in het Valkenberg, de Harley-dag, roodharigendag, enz.) die voor een grotere groep mensen interessant en betaalbaar, c.q. gratis zijn.

Bibliotheek

De SP is voor handhaving van het aantal locaties van de bibliotheek en uitbreiding van het aanbod en de openingstijden. De bibliotheek moet meer zijn dan een plaats waar je boeken leent; het moet voor wie daar behoefte aan heeft een wijkfunctie hebben in het leren omgaan met de 'informatiemaatschappij', het leren werken met nieuwe media zoals Internet, CD-ROM en DVD en dergelijke. De bibliotheek heeft een belangrijke functie in het voorkomen en tegengaan van een 'digitale tweedeling' in onze maatschappij.

- Halvering subsidie aan Chassétheater en Graphic Design Museum
- Meer permanente atelierruimtes, te beheren door VAK
- Promoten van Breda als 'Dance-hoofdstad' van Nederland
- Renovatie en inzet van Heilig Hartkerk als maatschappelijke en/of culturele bestemming
- Stimulering gratis of betaalbare culturele evenementen
- Bibliotheken uitbreiden met wijkfunctie met uitbreiding van aanbod en openingstijden.

Onderwijs in Breda

Het bieden van goed en toegankelijk onderwijs voor iedereen (dus ook voor de zwakkere leerling) is één van de belangrijkste investeringen in de samenleving. Breda is een stad vol scholen, scholieren en studenten. De gemeente wil de stad ook op die manier profileren. De SP wil dat dit gebeurt door inhoudelijk meer aandacht te besteden aan onderwijs, leerlingen/studenten en personeel.

Brede School

Na tien jaar zijn de eerste Brede Scholen in Breda eindelijk een feit. De Brede School kan naast een basisschool plek bieden aan een peuterspeelzaal en kinder- of naschoolse opvang. Daarnaast zouden kinderen er kunnen deelnemen aan cursussen of clubs. De Brede School moet een laagdrempelige verzamelplek worden voor buurtbewoners. Vooral in buurten waar wijkactiviteiten zijn weggecentraliseerd en waar de sociale samenhang beperkt is (waar het dus niet vanzelfsprekend is dat mensen elkaar ontmoeten en ondersteunen), kan een Brede School een sociale functie hebben. Buurtbewoners zoals ouderen, jongeren, bewoners van diverse etnische afkomst of mensen met een beperking of zorgbehoefte moeten er aan activiteiten kunnen deelnemen zoals cursussen of koffieochtenden.

Leerfabrieken weg

Fusies en centralisatie lijken op de korte termijn vaak kostenbesparend maar blijken op langere termijn contraproductief, ook economisch. Bovendien lopen leerlingen verloren in deze grote leerfabrieken en is het leerrendement veel lager dan in een kleinere, prettigere en veiligere school. De SP wil dus een einde aan dit soort fabrieken en terug naar kleinere, overzichtelijke en pedagogisch meer verantwoorde scholen. Dat betekent niet meteen dat eerder gerealiseerde fusies meteen moeten worden teruggedraaid (wat nog veel meer onrust en contraproductiviteit met zich mee zou brengen) maar wel decentralisatie.

Meer stageplaatsen voor alle Bredase leerlingen

Er is een chronisch tekort aan stageplaatsen bij Bredase bedrijven en instellingen voor leerlingen van (voorbereidende) beroepsopleidingen. Het gaat dan met name om leerlingen van het VMBO (leerwegondersteunend onderwijs of basisberoepsgerichte leerweg). En allochtone leerlingen kunnen in het algemeen erg moeilijk aan een stageplek komen (zelfs al zijn zij afkomstig van de hoogste niveaus van het MBO). Bedrijven en instellingen denken vaak te snel dat deze leerlingen meer energie en inzet vragen en minder opleveren en willen dus liever niet in hen investeren. Dat is enerzijds soms een onterecht vooroordeel. Daarnaast zal die energie zich vaak dubbel en dwars terugbetalen omdat ook deze jongeren met de juiste begeleiding zeer werkwilbig en productief kunnen zijn. Daarom moet de gemeente Breda bedrijven en instellingen met diverse (waar nodig zelfs dwingende) maatregelen stimuleren om adequate leerplaatsen beschikbaar te stellen. Daarnaast moet de gemeente vestiging in Breda niet alleen aantrekkelijk maken voor bedrijven waar hoogopgeleid personeel een baan kan vinden, maar ook bijvoorbeeld voor productie- en andersoortige bedrijven waar lageropgeleide jongeren een geschikte stage- en werkplek kunnen vinden.

Gratis openbaar vervoer voor scholieren

De gemeente moet alle Bredase scholieren een gratis openbaar-vervoer-pas verstrekken zodat zij in elk geval niet door te hoge kosten worden tegengehouden om naar de juiste school te gaan.

Onderwijshuisvesting

Alle Bredase leerlingen verdienen onderwijs in fatsoenlijke behuizing. De afgelopen jaren zijn diverse nieuwbouwplannen voor basisscholen gerealiseerd, maar nog steeds moeten leerlingen teveel gebruik maken van noodlokalen. Sommigen brengen hun gehele basisschooltijd door in een noodlokaal. Tijdelijke provisorische inwoning bij een andere school, zoals ook gebeurt, is eveneens uit den boze. De gemeente moet dan ook veel beter dan tot nu toe anticiperen op bevolkingsprognoses en daaruitvolgende te verwachten leerlingenaantallen. Dan kan er tenminste worden gezorgd voor adequate onderkomens voor scholen.

Binnenklimaat scholen

Uit onderzoek van de GGD blijkt dat in 80% van de klaslokalen de hygiënische grenswaarden van het binnenmilieu wordt overschreden. Het kooldioxidegehalte is in die gevallen hoger dan 1000 ppm (parts per million) en kan leiden tot concentratieproblemen, geïrriteerde ogen en klachten aan de luchtwegen. De oorzaak van een slecht binnenklimaat is het onvoldoende ventileren van gesloten ruimten. GGD-onderzoek toont aan dat met hoogwaardige mechanische ventilatietechnieken de luchtkwaliteit merkbaar verbeterd kan worden. De SP stelt als doel het binnenklimaat in scholen zo snel mogelijk binnen de hygiënische grenswaarden te krijgen.

Maatregelen tegen spijbelen en uitval

Er moet voldoende geld beschikbaar zijn voor projecten die probleemscholieren opvangen die niet meer terechtkunnen op reguliere scholen. Meer geld betekent meer jongerenlevens die structureel weer op de rails worden geholpen. Het betekent ook minder jongeren die het criminele pad opgaan. Investering in dit soort projecten betekent dus niet alleen investeren in welzijn maar ook in veiligheid.

Witte en zwarte scholen mengen

Basisscholen moeten zoveel mogelijk gemengd worden door de volgende maatregelen:

- Dubbele wachtlijsten hanteren: eentje voor allochtone en eentje voor autochtone leerlingen. Dit systeem zou centraal moeten worden opgezet met een zo klein mogelijke administratieve belasting voor de scholen.
- Meer middelen beschikbaar stellen voor vóór- en vroegschoolse educatie (vve) op elke school
- Aanmeldingen maximaal 1 jaar vantevoren
- Gemengde huisvesting in wijken
- Meer middelen voor extra voorzieningen voor zwarte scholen
- Overleg met bijzonder-onderwijs-scholen om hen ertoe te bewegen geen leerlingen meer te weigeren
- De gemeente helpt, stimuleert en mobiliseert ouders om gezamenlijk hun kinderen naar de dichtstbijzijnde basisschool te sturen, ook al is die grotendeels 'zwart' of 'wit'.

Gratis internet voor minima met schoolgaande kinderen

Internet wordt steeds belangrijker in het onderwijs. Op het voortgezet onderwijs is het gebruik van internet noodzakelijk. Maar ook in het basisonderwijs wordt steeds meer gebruik gemaakt van internet voor het maken van opdrachten en oefenen van lesstof. Kinderen die thuis geen internet kunnen gebruiken hebben daarom een achterstand op kinderen die dat wel hebben. Daarom pleiten we er voor om een internetabonnement op te nemen in de bijzondere bijstand voor minima met schoolgaande kinderen.

- Ontwikkelen van meer Brede Scholen
- Geen 'leerfabrieken'
- Meer stageplaatsen creëren
- Gratis OV scholieren
- Verbeteren binnenklimaat scholen
- Betere maatregelen tegen spijbelen en schooluitval
- Geen zwarte scholen, geen witte scholen
- Gratis internet voor minima met schoolgaande kinderen

Sporten en recreëren in Breda

Sport en recreatie behoren onderdeel te zijn van de leefomgeving. Deze voorzieningen spelen een belangrijke rol in de buurt. Er moet zowel gelegenheid zijn voor het beoefenen van sport op recreatief (breedtesport) en prestatief niveau. Sport moet voor iedereen toegankelijk zijn. Belangrijk zijn het verruimen van sportmogelijkheden en activiteiten gericht op verschillende doelgroepen, die natuurlijk toegankelijk moeten zijn voor mensen met een laag inkomen.

Geen topsporthal

De SP wil niet investeren in een nieuwe topsporthal. Zo'n topsporthal komt immers vooral ten goede aan een beperkte groep topsporters. Wat de SP betreft wordt er geïnvesteerd in de recreatieve sporter en sportclubs in Breda. Een tweede Papendal hoeft Breda wat ons betreft niet te worden. Dat geld kunnen we beter besteden aan sportaccommodaties voor de burgers van Breda.

Exploitatie sportaccommodaties door gemeente

Op dit moment worden de zwembaden en ijsbaan beheerd door Optisport, waarbij de gemeente opdraait voor kosten van bijv. onderhoud en Optisport de opbrengsten heeft. Optisport meldt trots het volgende op hun website: 'Optisport is een groeiende onderneming: jaarlijks wordt de organisatie met circa vijf nieuwe vestigingen uitgebreid. Deze groei gaat onder meer gepaard met meer bezoekers, hogere omzetten en een sterke groei van het aantal Optisport-medewerkers'. Dus terwijl Optisport hogere omzetten heeft klagen Bredanaars over de openingstijden van Wolfslaar, is tijdens feestdagen en in schoolvakanties zwembad Van Sonsbeeck dicht en moeten noodzakelijke investeringen in de ijsbaan worden gedaan door de gemeente en niet door Optisport. Wat de SP betreft komt de exploitatie van de zwembaden en de ijsbaan weer in handen van de gemeente zodat we er ook alle zeggenschap over hebben. Zodat de gemeente bepaalt wat de openingstijden zijn, wat een kaartje kost, wat de fietsenstalling kost.

Buitenspeelruimte

Ten minste 3% van de buurten dient gereserveerd te worden voor buitenspeelruimte. Deze speelplaatsen moeten schoon zijn. De toestellen moeten goed worden onderhouden en duurzaam zijn. Buitenspeelruimte dient ook toegankelijk zijn voor gehandicapte kinderen. Honden hebben niets op en rond buitenspeelruimtes te zoeken en horen daar geweerd te worden.

Hangplekken

Ook puberende jeugd heeft recht op een plek in de buurt. Hangjongeren behoren een plek te hebben waar zij ongestoord kunnen rondhangen, zonder daarbij anderen tot last te zijn. Deze hangplekken moeten samen met deze jongeren worden ontwikkeld zodat ze kunnen meedenken over de plaats en het soort hangplek. Ook zou het mogelijk moeten zijn dat jongeren de hangplek zelf mee bouwen en/of inrichten.

Galderse Meren

De Galderse Meren is al jarenlang een geliefde gratis recreatieplas voor veel Bredanaars. Wat de SP betreft moet dit ook zo blijven. Het terrein mag niet commercieel uitgebaat gaan worden. De gemeente moet zorgdragen voor een goede verkeersafwikkeling. Op drukke zonnige dagen zou een park- en pendelsysteem kunnen worden ingezet om parkeren in de directe omgeving te ontmoedigen. De kleine plas is jarenlang een ontmoetingsplek geweest voor homoseksuele (naakt-)recreanten en zou dat volgens de SP weer moeten zijn. Eventuele overlast moet worden aangepakt. Ook de Asterdplas is een populaire gratis voorziening die op deze manier gehandhaafd moet blijven.

- Geen dure topsporthal
- Exploitatie van ijsbaan en zwembaden door de gemeente
- 3% van de buurten inrichten als buitenspeelruimte
- Creëren van voldoende 'hangplekken' voor pubers
- Galderse meren en Asterdplas behouden als gratis recreatieve voorziening

Integreren in Breda

In Breda zorgen enkele wijken voor de opvang en integratie van de Bredanaars van allochtone afkomst. Normaal hebben die daar geen moeite mee. Maar wanneer er een onevenredig beroep op hen gedaan wordt, zoals bijv. in Breda-Noord, Heuvelkwartier en delen van de Haagse Beemden, en hun protest daartegen wordt weggewuifd door de politiek, dan stopt de integratie en dan ontstaan er irritaties. Pappen en nathouden is geen optie meer: alleen concreet en actief beleid kan vaart brengen in het integratieproces. Taalonderwijs, tegengaan van radicalisering en een spreidingsbeleid zijn daar zonder twijfel onderdelen van.

Omgang met moskeeën

Iedereen heeft het recht zich te verenigen in een club of groep met de bedoeling om een godsdienst uit te oefenen. De SP erkent uiteraard dit recht voor iedere geloofsrichting en heeft om die reden geen enkel principiële bezwaar tegen het oprichten van kerkgemeenschappen al dan niet met de bouw van een kerkgebouw. Wel spreken wij in het algemeen onze zorg uit over de toenemende financiering van moskeeën vanuit het buitenland: het importeren van radicalisme via het betalen van moskeeën (met name vanuit Saoedi-Arabië) moet voorkomen worden. De SP wil toe naar een nadere dialoog met de imams en moskee-besturen uit Breda over deze kwestie.

Radicalisering

Radicalisering van islamitische jongeren dient voorkomen te worden. Een harde aanpak van reeds radicaliserende jongeren is nodig, maar vooral de voedingsbodem dient te worden weggenomen, om radicalisering van grotere groepen tegen te gaan. De voedingsbodem bestaat voor een groot deel uit leerachterstanden, sociaal-emotionele achterstanden en permanente uitsluiting van jongeren. Allochtonen jongeren leven vaak tussen twee werelden. De verschillen tussen die werelden dienen verkleind en overbrugd te worden. De kansen voor allochtonen jongeren moeten vergroot worden in onderwijs en arbeidsmarkt.

Taalonderwijs

Onderwijs in de Nederlandse taal en gewoonten wordt verplicht en wachtlijsten worden zo snel mogelijk weggewerkt.

Zelforganisaties

Allochtone zelforganisaties hebben een rol te spelen in de integratie. De gemeente moet er op toezien dat het belangrijkste deel van hun subsidie dan ook wordt besteed aan het bevorderen van de integratie van hun leden in de Bredase samenleving.

Spreidingsbeleid

Om als allochtoon in Breda te kunnen integreren moet je wel tussen alle Bredanaars leven. Gettovorming is een bedreiging voor de integratie en daarmee voor de multiculturele samenleving. Wijken als het Ginneken, Boeimeer en Zandberg, moeten door sociale woningbouw toegankelijk zijn voor alle Bredanaars, ook voor allochtonen. Breda moet streven naar een evenwichtige spreiding van autochtonen en allochtonen over de hele stad; dat betekent een streven naar een gelijk percentage allochtone bewoners in elke wijk.

Zwart en witte scholen

Er moet actief beleid gevoerd worden om zwarte en witte scholen uit te bannen. Enkel wachten tot de wijk differentieert is niet genoeg. De gemeente moet met name allochtone ouders actief voorlichten over de vrije schoolkeuze en autochtone ouders actief aanmoedigen hun kinderen in de eigen wijk naar school te brengen.

- Buitenlandse financiering moskees controleren
- Radicalisering tegengaan
- Taalonderwijs toegankelijk en verplicht
- Subsidie van zelforganisaties alleen voor integratiebevordering
- Spreidingsbeleid in volkshuisvesting
- Tegengaan witte en zwarte scholen

Natuur en Milieu in Breda

Mondiale energie- en klimaatcrisis

De SP laat het beantwoorden van de vraag of de klimaatcrisis door menselijke activiteit onverantwoord wordt versterkt graag over aan de wetenschap. Wij zien hoe dan ook wel de morele verantwoordelijkheid om in onze behoeften te voorzien zonder de voorzieningen van toekomstige generaties in gevaar te brengen. Met grondstoffen die schaars zijn of op kunnen raken dient verstandig te worden omgegaan. De gemeente heeft hierin een voorbeeldfunctie. De SP streeft naar een duurzame afweging bij 100% gemeentelijk inkoopbeleid voor het eind van de raadsperiode. Tenminste 20% procent van het energieverbruik in Breda dient vóór 2020 van duurzame bronnen afkomstig te zijn.

- Duurzame afweging bij 100% van gemeentelijke aankopen
- 20% duurzame energiegebruik in heel Breda

Energiebesparing

Gemeente en woningcorporaties zullen samen moeten werken om woningen beter te isoleren. Ook zullen eigenwoningbezitters, bij voorkeur via Verenigingen van Eigenaren, moeten worden aangemoedigd om energiebesparende maatregelen toe te passen. Daar waar mogelijk moet onderzocht worden in hoeverre Koude-Warmte-opslag rendabel kan worden toegepast. Stadsverwarming heeft in de Haagse Beemden een remmende werking op innovatie en investeringen. De gemeente zal extra inspanning moeten verrichten om ook hier besparingen te realiseren. Ook in de straatverlichting is door het toepassen van slimme innovaties veel besparing te realiseren. De SP streeft naar 20% energiebesparing in de gebouwde omgeving in 2020 ten opzichte van 2008.

- 20% Energiebesparing in bebouwde omgeving in 2020
- stimuleer huiseigenaren en corporaties om energiebesparende maatregelen te nemen

Bodem, water en lucht

De focus op de klimaat- en energiecrisis drukt de aandacht voor vervuiling van bodem, water en lucht naar de achtergrond. De SP is er voor de ernstige verontreinigingen zo snel mogelijk te saneren. De luchtkwaliteit langs drukke wegen, zoals de Tilburgseweg, dient ook echt verbeterd te worden en niet met modellen weggeredeneerd. De milieuzone voor vervuilende auto's binnen de singels wordt uitgebreid naar personenauto's. Fietsen wordt gestimuleerd. Bij water werkt men de laatste jaren vooral aan kwantiteit. Het opvangen van extreme waterstanden lijkt belangrijker dan de kwaliteit van het water. De SP is er voorstander van de opgave voor waterberging te koppelen aan kwaliteit. Te denken valt aan ontkoppeling van riool en regenwater, saneren van die smerige overstorten en het voorkomen van vervuiling aan de bron. Ter versterking van de soortenrijkdom in de stad heeft natuurlijk van bermen en waterlopen de voorkeur.

- Saneer bodem en watervervuiling
- Langs alle wegen een goede luchtkwaliteit
- Stimuleer fietsen
- Meer aandacht voor bevorderen waterkwaliteit door ontkoppeling
- Meer natuurlijk beheer van bermen en waterlopen

Afval

Afval dient zo duurzaam mogelijk te worden ingezameld en verwerkt. Gemak dient hierbij de mens. De SP is er voor om daar waar mogelijk over te stappen op nascheiding in plaats van scheiden bij de mensen thuis. Weer een bak erbij voor het kunststof hoeft technisch gesproken niet. De inkomsten van de gemeente voor inzameling en verwerking van kunststof wordt van de afvalstoffenheffing afgetrokken. Evenals de inkomsten uit verkoop van afvalstromen als secundaire grondstof. Zwerfafval als grootste ergernis van mensen zal door de gemeente moeten worden opgeruimd. Die krijgt daarvoor een budget uit het Afvalfonds. Scholen kunnen langs zogenaamde 'snoeproutes' wel meewerken door hun leerlingen in te zetten hun eigen afval op te ruimen.

- Meer nascheiding dient gemak van huishoudens
- Geen oranje bakken voor kunststofinzameling
- Verlaag afvalstoffenheffing met opbrengsten afvalinzameling en -verwerking
- Meer inzet op opruimen zwerfafval
- Zet scholen in bij opruimen 'snoeproutes'

Geluid

Geluidsoverlast is een groeiend probleem in ons dichtbevolkte Nederland. Ook in Breda zijn hinderlijke bronnen aan te wijzen. Die moeten worden aangepakt. Een aantal problemen, zoals burengerucht, kunnen mensen best onderling zelf oplossen. Breda heeft wat de SP betreft ook geen behoefte aan een helikopterstandplaats. Die is er slechts voor een zeer kleine groep gebruikers en geeft onevenredig veel overlast. Ook het laag overvliegen van militaire toestellen richting Woensdrecht en Gilze-Rijen moet tot een minimum beperkt te worden.

- Saneer hinderlijke geluidsbronnen
- Geen helikopterstandplaats
- Minder laagvliegende militaire toestellen

Asbest

In 2008 stierven er in Nederland meer mensen aan asbest dan in het verkeer. In veel gebouwen die zijn tussen 1950 en 1994 zit nog steeds asbest verwerkt. Wanneer we bewust worden van de aanwezigheid van asbest kan het gevaar worden beperkt. Op aandringen van de SP-fractie is inmiddels nader onderzoek ingesteld naar asbest op scholen. De SP stelt voor om ook voor de rest van Breda een zogenaamde asbestatlas op te stellen om de risico's van asbest in Breda nader in kaart te brengen. Op grond daarvan moet er een bestrijdingsaanpak worden opgesteld voor asbest. Te beginnen waar sprake is van direct gevaar voor de volksgezondheid.

- Stel een asbestatlas voor Breda op
- Saneer gevaarlijke asbestsituaties direct
- Saneer asbest bij renovatie en verbouwing

Gevaarlijke stoffen

De gemeente is verantwoordelijk voor de veiligheid van haar inwoners. Het is belangrijk dat de vergunningen voor bedrijven actueel zijn en ze worden nageleefd. De gemeente kan niet te veel uit gaan van maatschappelijke verantwoordelijkheid van de op winst gerichte ondernemers. Goed en regelmatig toezicht is onontbeerlijk. Het aantal gevaarlijke transporten per spoor neemt af. Het is goed als de gemeente zich landelijk aansluit bij de gemeenten die er op aandringen die transporten dwars door dichtbevolkte steden af te bouwen.

- Alle milieuvergunningen zijn actueel
- Alle milieuvergunningen worden gehandhaafd
- Bouw transport van gevaarlijke stoffen over het spoor af

Natuur in de stad

(Bijzondere) bomen, planten, insecten en dieren horen in de stad. Bij het vormgeven van de omgeving is het noodzaak hier rekening mee te houden. Flora en fauna in de directe omgeving geeft een esthetische, psychologische en educatieve meerwaarde. De SP streeft naar 70 m² openbaar groen per voordeur op minder dan 10 minuten fietsen. Bij voorkeur in een gevarieerd en aaneengesloten systeem van parken, bermen, bossen, poelen, bomenrijen en waterlopen.

- Binnen 10 minuten fietsen 70 m² openbaar groen voor elke voordeur
- Een aaneengesloten systeem groene elementen in en om de stad om soortenrijkdom te vergroten

Volkstuinen

De SP hecht bijzondere waarde aan het recreatieve en sociale belang van volkstuincomplexen. Volkstuinen kunnen tevens een extra groen karakter toevoegen aan het stedelijke gebied. De SP is voor het behoud van het huidige oppervlak voor volkstuinrecreatie. Als volkstuinen om wat voor reden op een bepaalde locatie dienen te verdwijnen, dient een evenredig aantal vierkantenmeters aan volkstuinen binnen het stedelijke gebied te worden gecompenseerd. Volkstuinverenigingen hebben echter ook een taak tegenover de omgeving. Volkstuincomplexen hebben zich te gedragen als stadsparken en dienen als zodanig openbaar, toegankelijk en uitnodigend te zijn.

- Behoud huidige aanbod aan volkstuinen
- Stel volkstuincomplexen open voor publiek

Onkruidbestrijding

De bestrijding van onkruid in Breda is onder de maat. Vooral in de wijken buiten het centrum tiert het onkruid welig, en geeft de wijk een verpauperde indruk. Bovendien komt de veiligheid in het geding. De meest geschikte oplossing is het mechanisch of handmatig verwijderen. Als er financieel of organisatorisch onvoldoende mogelijkheden en middelen zijn om dit te realiseren is de SP voorstander van het beperkt spuiten met de meest milieuvriendelijke middelen (dus niet Glyphosaat/ Roundup). Natuurlijk met zo weinig mogelijk milieuschade.

- Zoveel mogelijk mechanische of handmatige verwijdering van onkruid

Wonen in Breda

Iedereen heeft recht op een goede en betaalbare woning. Het woningaanbod dient daarom aan te sluiten op de vraag van de inwoners van onze stad. Voor zowel mensen met een ruime als met een krappe beurs dient er geschikte woonruimte beschikbaar te zijn. Het zal niemand ontgaan zijn dat het tekort aan betaalbare woningen in Breda de afgelopen jaren enorm is opgelopen. De eerste stap om dit probleem op te kunnen lossen is een andere kijk op de zaak en de politieke wil.

Er wordt door achtereenvolgende colleges hooguit 20 procent of minder bereikbare woningen gebouwd. De voorraad sociale woningbouw is intussen in hoog tempo verminderd door sloop. Daarom moet er een inhaalslag worden gemaakt bij de nieuwbouwprojecten. Op alle grotere nieuwbouw-locaties (50 woningen of meer) dient de komende vier jaar de volgende verdeling in prijsklassen te worden toegepast: 50 procent goedkope huur- of koopwoningen, 30 procent middelduur en 20 procent duur. Om een indicatie te geven: een woning valt voor ons in de goedkope categorie als een gezin, een starter of alleenstaande ouder er met een minimuminkomen en zonder subsidies kan betalen.

- De komende 4 jaar wordt 50% van de nieuwbouw goedkope woningen

Woningtoewijzing

De SP is voor een actieve woningtoewijzing. De gemeente moet er naar streven om iedere wijk een afspiegeling te laten zijn van onze samenleving. Daarom wordt bij woningtoewijzing gestreefd naar gemengde wijken met inwoners met verschillende sociaal-economisch achtergrond.

- De gemeente gaat actief woningen toewijzen
- Meer gemengde wijken langs sociaal economische achtergrond

Woningcorporaties

De meeste woningcorporaties zijn sinds 1994 omgezet in stichtingen, waar de huurders en woningzoekenden niets meer te zeggen hebben. Het zijn ondemocratische stichtingen geworden met winst als oogmerk. Het zijn marktgerichte partijen die de oorspronkelijke doelstelling, het bouwen van betaalbare en bereikbare huizen, uit het oog zijn verloren en zich niet meer zo eenvoudig laten sturen. De SP is voorstander van de herinvoering van de verenigingsstructuur bij de woningcorporaties, waarbij de ledenvergadering het hoogste controlerende orgaan is. De SP is voorstander van het maximaliseren van de omvang van corporaties tot 10.000 woningen. Bij die omvang kan de organisatie overzichtelijk blijven en is de afstand tot de huurders beperkt.

- Herinvoering verenigingsstructuur bij corporaties met ledenvergadering
- Actieve ondersteuning voor huurders- en buurtraden

Huren en kopen

In de sociale sector zou het streven moeten zijn, de huur niet meer te verhogen als de toename van het besteedbare inkomen van sociale uitkeringen. De komende vier jaar is

'nul-groei' genoeg. Zeker gezien de spectaculaire huurverhogingen in de laatste 10 jaar. Wij zijn voor een terughoudend beleid bij het verkopen van sociale huurwoningen. Verkoop zou alleen moeten plaatsvinden in wijken waar het aandeel sociale huur nu erg hoog is. Bij verkoop zou bij voorkeur sprake moeten zijn van beschermde koopvormen, waardoor de woonlasten voor de koper lager zijn, maar anderzijds de woning op termijn behouden blijft voor de sociale voorraad. Een aantrekkelijke constructie is bijvoorbeeld verkopen met korting en winstdeling bij doorverkoop.

- De komende vier jaar geen huurverhoging in sociale sector
- Verkoop alleen in wijken waar meer dan 30% sociale woningen staan
- Bij verkoop aantrekkelijke constructies om kosten en risico's voor koper laat te houden

Slooplat

De SP is niet per definitie tegen sloop van sociale huurwoningen. Er kunnen zich omstandigheden voordoen waarin corporaties en gemeenten genoodzaakt zijn om woningen te slopen en te vervangen door nieuwe betaalbare huurwoningen. Het gebruik van de slooplat zal leiden tot een enorme daling van het aantal sloopplannen. Dat is prima want er zijn voldoende alternatieven om woningen aan te passen aan de eisen van deze tijd en om het woningaanbod in wijken meer te differentiëren. Voorbeelden hiervan zijn: hoogwaardige renovatie, samenvoegen van woningen, het optoppen van woningen en het geschikt maken van de woningen voor een andere doelgroep.

- Sloop kan alleen met instemming van 70 procent van de oorspronkelijke bewoners
- Sloop alleen als er geen huurders te vinden zijn voor te slopen woningen;
- Sloop mag alleen als de wachtlijsten daardoor niet groeien;
- Sloop kan alleen als geen waterbedeffering optreedt;
- Sloop kan alleen als de woningen aantoonbaar bouwtechnisch van slechte kwaliteit zijn.

Nieuwbouw

Nieuwbouw van woningen moet zoveel mogelijk binnen de bestaande bouwgrenzen worden gerealiseerd. Dat betekent dat zeer zorgvuldig omgesprongen wordt met de ruimte. Bij grote herstructureringsprojecten zou bij voorkeur sprake moeten zijn van functiemenging en meervoudig grondgebruik (bijvoorbeeld parkeerplaatsen onder de woningen).

Fabrieken als de Suikerfabriek, de Hero, de Drie Hoefijzers Brouwerij en op termijn De Faam verdwijnen uit het stadsbeeld. De vrijgekomen grond wordt opnieuw ingericht. Volgens de SP is de buurt de schaal van de toekomst. Dit houdt ook in dat wonen en werken gecombineerd worden. Dit voorkomt onnodige verkeersstromen tussen woonwijken en stadscentra met kantoren. Ook bevordert het de sociale cohesie en veiligheid. Overdag geen verlaten woonwijken en andersom 's avonds geen uitgestorven bedrijventerreinen.

- Wees zuinig met grond door functiemenging en meervoudig grondgebruik
- Combineer bij herinrichting wonen en werken om sociale cohesie en veiligheid te vergroten
- Bij herinrichting vooraf al aandacht voor verkeerscirculatie en noodzakelijke voorzieningen

Tijdelijk verhuur en kraken

Wat ons betreft is de oplossing van zowel de kamernood als de gehele woningnood heel simpel: bouw goedkope en middeldure huurwoningen. Tot die tijd vinden wij kraken moreel verdedigbaar in situaties waar mensen geen zelfstandig onderdak hebben. Er staan in Breda genoeg panden leeg. De gemeente moet al haar wettelijke mogelijkheden aangrijpen om panden niet langer dan nodig leeg te laten staan: desnoods door onteigening zodra een pand langer dan een jaar ongebruikt is. Tijdelijke bewoning waarbij de huurder afziet van 'normaal' woongenot, comfort en huurbescherming is voor de SP acceptabel mits er een toekomstperspectief is voor het pand en de bewoning wordt georganiseerd via daarin gespecialiseerde ideale instanties. Tijdelijke bewoning is immers niet bedoeld om een soort wegwerp-huurders' te creëren. De SP steunt daarom nieuwe initiatieven als 'Eerlijk Beheer'.

- Desnoods onteigening van panden die langer dan een jaar leegstaan
- Actief toezicht op leegstand
- Kraken moet mogen zolang er woningnood is
- Alternatieven voor tijdelijke bewoning ondersteunen

Economie en geld in Breda

Geld halen waar het zit, uitgeven waar het nodig is

Een aantal van onze alternatieve voorstellen kosten geld. Een aantal voorstellen besparen geld, en een aantal voorstellen zijn budgettair neutraal. Waar wij gemeenschapsgeld in willen zetten, doen we dat op punten, die voor de samenleving als geheel goed uitpakken, dan wel iets doen aan de penibele financiële en sociale situatie van mensen aan de onderkant. Wij zetten geen gemeenschapsgeld in voor prestigeprojecten, waar slechts een klein gedeelte van de stad van kan genieten. Daarom zijn onze voorstellen ook financieel haalbaar. Daar staat tegenover dat het college de budgetten voor de komende jaren al bijna geheel uitgegeven heeft. De speelruimte van de raad om beleid te maken – die al niet groot is – is dus nog verder ingeperkt.

Er moet dus – als het aan ons ligt – gekozen worden voor een radicaal ander beleid. Stoppen met het pompen van geld in allerlei prestigieuze projecten, zoals een topsporthal, en het geld uitgeven waar het nodig is. De lasten eerlijker verdelen, de kortingen op het gemeentefonds teruggeven bij het Rijk, de gemeentelijke miljoenensubsidie aan het Chassétheater en het Graphic Design Museum (nu resp. 4.5 en 2.2 miljoen per jaar) afromen. Het grondbedrijf is een afdeling van de gemeente en derhalve voor de burgers. De “winst” van het grondbedrijf moet gebruikt worden voor sociale doelen (betaalbare woningen, buurthuizen enz.). Die winst is geen doel op zich en is zeker niet nodig om het volgende prestigeproject te subsidiëren.

Afvalstoffenheffing en rioolrecht afschaffen

Afvalstoffenheffing en rioolrecht moeten afgeschaft worden. Het verlies van inkomsten van de gemeente daardoor dient gecompenseerd te worden door een stijging van het OZB-tarief. Dat levert een meer rechtvaardige lastendruk op. Dit voorstel zorgt ervoor dat er een lastenverschuiving plaats vindt van goedkope woningen naar dure woningen, van woningen naar bedrijven en van woningbewoners naar eigenaars. Tevens kan er dan bezuinigd worden op de uitvoeringskosten. In ieder geval moeten de kosten van het kwijtscheldingsbeleid van afvalstoffenheffing en rioolrecht uit de algemene middelen van de gemeente worden betaald en niet uit de opbrengst van die heffingen. Nu betalen mensen die net boven de kwijtscheldingsgrens zitten net zo hard mee aan de kwijtschelding als miljonairs.

Grondprijs progressief maken

De grondprijs moet meer progressief gemaakt worden, om zo betaalbare sociale woningen te kunnen financieren. Een regeling zou kunnen zijn om bij gronduitgifte voor woningbouw percelen tot ongeveer 120 m² (normale omvang van een eengezinswoning) goedkoper te maken, en grotere percelen relatief duurder. De SP is een voorstander van het instellen van erfpacht in plaats van het verkopen van grond, mits dit in de hele gemeente voor alle grond wordt toegepast.

Aantal koopzondagen niet uitbreiden

Het aantal koopzondagen moet in Breda niet uitgebreid worden. Gezamenlijke rustmomenten zijn belangrijk voor de samenleving als geheel (denk bijvoorbeeld aan het kerkelijk- en vrijwilligersleven), en ook de middenstand heeft daar recht op. Er wordt niet meer besteed wanneer de winkels langer open zijn; een euro kun je immers maar één keer uitgeven. Wij zijn geen voorstander van deze 24-uurseconomie waarin 'druk, druk, druk' de norm lijkt te zijn geworden.

Verstandig omgaan met bedrijventerreinen

Nog steeds wordt veel te veel ingezet op nieuwe bedrijfsterreinen. Door bedrijven te clusteren en bestaande terreinen te revitaliseren wordt veel ruimte bespaard. De SP is voor een hoogstaande invulling van bestaande bedrijventerreinen en een gevarieerde opbouw van de lokale economie, bijvoorbeeld door kennisintensieve bedrijven te huisvesten. Hiervoor moet een goede afstemming komen met bijvoorbeeld de HBO-opleidingen in Breda. Zo kunnen we ook de dagelijkse uittocht van werknemers naar de Randstad tegengaan. Uiteraard hebben arbeidsintensieve bedrijven de voorkeur boven bedrijven die veel plaats in beslag nemen, maar Breda weinig werkgelegenheid opleveren. Een criterium voor een gedifferentieerde grondprijs zou kunnen zijn: hoeveel mensen krijgen een baan per vierkante meter bedrijf.

Betaalbare accommodatie voor toeristen

Toerisme zal steeds belangrijker worden als inkomstenbron. Bovendien levert dat indirect banen op aan de onderkant van de markt. Maar dan moet die toerist wel langer dan een paar uur in Breda willen blijven en niet alleen maar winkelen. Dat houdt dan wel in dat er ook betaalbare accommodatie (jeugdherbergen / trekkerhotels) in Breda moeten komen. Een betaalbare jeugdherberg voegt wat ons betreft meer toe aan het aanbod dan het volgende vier- of vijfsterren hotel in Breda.

